

POKYNY PRO ZÁKAZNÍKY: JAK SPRÁVNĚ ODEBRAT REPREZENTATIVNÍ VZOREK PITNÉ VODY

Kdy vzorek odebrat?

Vzorek pitné vody je potřeba odebrat a dopravit do laboratoře tak, aby mezi odběrem vzorku a jeho předáním do laboratoře uplynula co nejkratší doba, lhůta na zpracování vzorku v laboratoři je **maximálně 24 hodin od odběru!**

Příjem vzorků v laboratoři:

pondělí 7.00 – 9.00 hod. pro okamžité zpracování (vzorky odebrané v neděli odpoledne nebo pondělí ráno)

pondělí 9.00 – 15.00 a úterý 6.30 – 8.00 hod. pro zpracování vzorku v úterý (odběr v pondělí, úterý)

Mimo uvedenou dobu je příjem vzorků pitných vod možný pouze výjimečných případech a po předchozí dohodě!

Místo odběru vzorků

Při odběrech pitné vody musí být jednoznačně určeno místo odběru, které je nutné volit podle účelu kontroly jakosti pitné vody, většinou až na konci rozvodného systému – např. z kohoutku v kuchyni, aby se postihla i případná bakteriální či chemická kontaminace rozvodného systému pitné vody.

Při odběru reprezentativního vzorku pitné vody (TUV - teplé užitkové vody) – je nutno dodržet následnost jednotlivých kroků!

1. **Očistěte mechanicky ústí výtokového otvoru**, případně sejměte perlátor a **proved'te dezinfekci ústí vodovodu** (hydrantu, pumpy) vhodným dezinfekčním přípravkem na bázi alkoholu (např. DESPREJ) nebo na bázi aktivního chlóru 5 – 10 % m/m (např. SAVO)
2. Vyčkejte odpaření alkoholu, v případě chlórových přípravků po chvíli opláchněte všečen dezinfekční roztok pitnou vodou (i vně ústí vodovodu)
3. **Otevřete ventil (kohoutek), nebo začněte čerpat kontrolovanou vodu**
4. **Vyčkejte ustáleného stavu vytékající vody** (strhávané usazeniny z potrubí), zejména **ustálení teploty** vytékající vody Podle situace to může trvat několik minut, nebo i déle. **Pro TUV – teplou užitkovou vodu je stanoveno odpouštění vody 1 minutu.** Během této doby již nesmíte manipulovat s kohoutkem a měnit průtok vody!
5. **Změřte a zaznamenejte na průvodu teplotu odebírané vody (při odběru TUV je změření teploty vytékající vody nezbytné!)**
6. **Odeberte vzorek na chemický rozbor** do laboratorní vzorkovnice, příp. do čisté 1,5 l PET láhve od stolní pitné neochucené vody. **PET láhev vypláchněte vzorkem odebírané vody, před jejím konečným naplněním.** **Pro TUV odeberte ještě 2 vzorkovnice na TOL – těkavé organické látky. Nutno odebrat bez vzduchové bubliny.**
7. **Odeberte vzorek na mikrobiologický rozbor** do sterilní skleněné zábrusové vzorkovnice se zátkou překrytou alobalem (předem vyzvednuté z laboratoře!). **Při plnění vzorkovnice se nesmíte dotknout vnitřní stěny vzorkovnice nebo zátky**, voda vtékající do vzorkovnice nesmí být kontaminována, např. rukou. **Vzorkovnici nevyplachujte, ale přímo naplňte do cca ¾ objemu.** **Pro účely rozboru TUV se nabírají 2 vzorkovnice na mikrobiologický rozbor – POZOR na opaření rukou, při odběru TUV je nutné použít nějaký držák na vzorkovnice nebo izolační gumové rukavice!**
8. Uzavřete ventil (kohoutek).

Jestliže je potřeba odebrat vzorky nabíráním přímo ze studny (pramene), je nutné zajistit, aby nebyl během odběru vzorku zdroj kontrolované pitné vody kontaminován - odběrové náčiní musí být čisté a před vlastním odběrem vhodně dezinfikované (viz. bod 1 a 2)

Stabilizace a uchování odebraných vzorků

Odebrané vzorky pitné vody mohou být, po odběru, náchylné ke změnám chemické i mikrobiologické jakosti, jako důsledku fyzikálních, chemických a mikrobiologických reakcí, které mohou probíhat ve vzorku v době od odběru do jeho rozboru. **Pro potlačení nežádoucích změn jeho kvality, uchovejte vzorek v temnu na chladném místě (chladniče) při teplotě cca 3 - 5 °C. Vzorek následně chraňte před teplem a přímým sluncem i při jeho transportu do laboratoře.**

Informace o rozsahu a ceně rozboru pitné vody

A - Krácený rozsah dle přílohy č. 5 Vyhlášky č. 252/2004 Sb.

Cena – 1 000,- Kč (1 210,- Kč vč. DPH 21%)

- Chemické ukazatele: barva skutečná, zákal, pach, pH, konduktivita, $CHSK_{Mn}$, amonné ionty, dusitaný, dusičnaný, $NO_3/50+NO_2/3$, železo
cena samostatně 858,- Kč (včetně DPH)
- Mikrobiologické ukazatele: koliformní bakterie, kultivovatelné organismy při 22°C a 36°C, Escherichia coli

B - Krácený rozsah - A (+SO₄,Cl⁻,Ca,Mg,Mn)

Cena – 1 300,- Kč (1 573,- Kč vč. DPH 21%)

(rozbor pitné vody pro zaměstnance PV dle kolektivní smlouvy)

- Chemické ukazatele: rozsah A + sírany, chloridy, Mn, Ca, Mg, celk. tvrdost (Ca+Mg)
cena samostatně 1 354,- Kč (včetně DPH)
- Mikrobiologické ukazatele: rozsah A

C - Úplný rozbor dle přílohy č. 1 Vyhlášky č. 252/2004 Sb.

Cena – max. 18 000,- Kč (21 600,- Kč vč. DPH 21%)

rozsah nutno upřesnit dle konkrétních podmínek

- Chemické ukazatele: dle přílohy č. 1 Vyhl. 252/2004 Sb.
- Mikrobiologické ukazatele: dle přílohy č. 1 Vyhl. 252/2004 Sb.

D - Radiochemický rozsah

Cena – max. 1 900,- Kč (2 300,- Kč vč. DPH 21%)

- Stanovení alfa a beta aktivity, radonu, radia, uranu a draslíku (max. rozsah dle obsahu alfa a beta aktivity ve vzorku)
- Stanovení radonu
cena samostatně 484,- Kč (včetně DPH)

E - Jen mikrobiologický rozbor

Cena – 380,- Kč (460,- Kč vč. DPH 21%)

- Koliformní bakterie, kultivovatelné organismy při 22°C a 36°C, Escherichia coli

F - Teplá užitková voda dle Vyhlášky č. 293/2006

Cena – max. 3 400,- Kč (4 114,- Kč vč. DPH 21%)

rozsah nutno upřesnit dle konkrétních podmínek

Doplňková stanovení např.:

Při úpravě pitné vody z povrchové vody, nebo ovlivnění zdroje povrchovou vodou je nutné stanovit navíc Clostridium perfringens a mikroskopický obraz (+ cca 1 600,- Kč včetně DPH).

Při průběžné úpravě vody chlorací by měl být při odběru vzorku stanoven volný chlór (+ 145,- Kč včetně DPH).

Výše uvedené ceny vycházejí z platného ceníku laboratorních prací a jsou kalkulovány bez odběru a dopravy vzorku. Vyhláškou č. 252/2004 Sb. mohou být vyžadována další doplňková stanovení, na kterých by se zákazník s laboratoří případně dohodl při předání vzorku.

Pro doplňující informace volejte:

+ 420 251 050 711 – laboratoř Praha

+ 420 387 312 257 – laboratoř České Budějovice

+ 420 377 307 383 – laboratoř Plzeň